

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/598/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112208339
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5112208339.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Československá obchodní banka, a. s., so sídlom Radlická 333/150, 150 57 Praha 5, Česká republika, IČ: 00 001 350, zastúpenej Mgr. Romanom Ambrožom, usadeným euroadvokátom, so sídlom P. XX, XXX XX W., proti odporkyni: P. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXX/X, XXX XX N., t. č. dlhodobo bytom X. XX/XXX, XXX XX U. nad A., Česká republika, v konaní o zaplatenie sumy 50.186,41 Kč s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 4C/230/2012-111 zo dňa 3. mája 2013, takto

rozhodol:

Okresný súd Žilina a Krajský súd v Žiline n e m a j ú právomoc na prejednanie tohto sporu.

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 4C/230/2012-111 zo dňa 03. mája 2013 vo výroku,
ktorým súd vo zvyšnej časti návrh zamietol a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a
konanie z a s t a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 4C/230/2012-111 zo dňa 03.
mája 2013 n e d o t k n u t ý .

o d ô v o d n e n i e :

o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom a podľa českej právnej úpravy (Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, zákona č. 145/2010 Sb. o spotrebiteľskému úveru, zákona č. 321/2001 Sb. o niektorých podmínkach sjednávání spotrebiteľského úveru, nariadenia vlády ČR č. 163/2005 Sb., ktorou sa stanovuje výška úrokov z omeškania a poplatku z omeškania podľa občianskeho zákonníka) povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 43.759,83 Kč spolu s úrokom 10,9% zo sumy 35.630,01 Kč od 19.01.2012 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,75% zo sumy 35.946,01 Kč od 19.01.2012 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. Zároveň prvostupňový súd rozhodol, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie.

V podrobnostiach uviedol dôvody, pre ktoré bolo rozhodnutie prvostupňového súdu nesprávne vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. vyhlásil podľa článku 26 ods. 1 Nariadenia Rady č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov občianskych a obchodných veciach, že Okresný súd Žilina a Krajský súd v Žiline nemajú právomoc na prejednanie sporu, rozsudok okresného súdu v zamietajúcom výroku podľa § 221 ods. 1

písm. a) a § 104 ods. 1 O.s.p. zrušil a konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p. zastavil. V nenapadnutom výroku ostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

V posudzovanej veci sa navrhovateľ domáhal proti odporkyňi žalovanej sumy, a to na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 24.09.2008. V prípade navrhovateľa sa jedná o spoločnosť so sídlom v Českej republike, odporkyňa je občiankou Slovenskej republiky, ktoré skutočnosti (existencia cudzieho prvku v konaní) viedla okresný súd k aplikácii ustanovení zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v jeho hmotnoprávnej časti. K otázke právomoci prvostupňový súd bez bližšieho odôvodnenia uzavrel, že „podľa základných zásad konania s medzinárodným prvkom je miestne príslušný súd podľa sídla odporcu, a teda tým je daná základná právomoc súdov Slovenskej republiky“. Okresný súd zjavne vychádzal zo skutočnosti, že odporkyňa má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, čo vyplýva z obsahu úverovej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi.

V prvom rade považoval krajský súd za nevyhnutné poukázať na nesprávny postup súdu pri posudzovaní jeho právomoci. Keďže nárok bol uplatnený v konaní českou obchodnou spoločnosťou proti slovenskej občianke na slovenskom súde, bolo povinnosťou súdu prvého stupňa zaoberať sa otázkou jeho právomoci v zmysle príslušných ustanovení Nariadenia Brusel I (Nariadenie Rady č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov občianskych a obchodných veciach - ďalej aj „Nariadenie“), ktorého cieľom bolo unifikovať v krajinách Európskej únie určovanie právomoci súdov v občianskych a obchodných veciach. Vo vzťahu k zákonu č. 97/1963 Zb. sa jedná o špeciálnu úpravu, ktorej obsahu mal súd prvého stupňa venovať náležitú pozornosť. Na uvedenú vec tak bolo nevyhnutné aplikovať ustanovenia článku 16 spomínaného Nariadenia, čo by fakticky znamenalo rovnaký záver, k akému dospel okresný súd pri použití „základných zásad konania s medzinárodným prvkom“, t. j. že príslušným súdom je súd podľa bydliska odporkyne. V tejto časti si však okresný súd dôsledne neujasnol otázku bydliska účastníčky. V žalobe síce navrhovateľ deklaroval trvalý pobyt odporkyne v Žiline, ktorá okolnosť však nemohla bez bližšieho preskúmania založiť právomoc slovenského súdu. V žiadosti o poskytnutie úveru zo dňa 24.09.2008 (č. I. 8 spisu) totiž odporkyňa uviedla svoj trvalý pobyt na území SR, avšak ako korešpondenčnú adresu prezentovala Jablonec nad Nisou v Českej republike. Aj samotná úverová zmluva bola uzavretá v tomto mieste. Okresný súd uvedené prehliadol, navyše rozhodol uznesením zo dňa 14.12.2012 o doručovaní písomností odporkyňi uložením v súdnom spise, keďže účastníčka žiadne písomnosti zo súdu nepreberala, z adresy jej trvalého pobytu sa pošta vracala s poznámkou „adresát neznámy“. Až na základe pokynu odvolacieho súdu bol realizované doručenie rozsudku odporkyňi na adresu v Českej republike, na ktorej odporkyňa písomnosť riadne prevzala dňa 30.05.2014. Z uvedeného krajský súd vyvodil jednoznačný záver, že odporkyňa má bydlisko na území Českej republiky minimálne od roku 2008, z čoho vyplýva aj právomoc súdov Českej republiky vo veci konať.

Treba zdôrazniť, že obsah pojmu „bydlisko“, tak ako ho používa spomínané Nariadenie Brusel I, nie je totožný s obsahom pojmu „trvalý pobyt“, ktorý používajú predpisy správneho práva, upravujúce evidenciu obyvateľstva. Spravidla sa síce tieto pojmy budú prekrývať, nie vždy však zápis v identifikačnom doklade (napr. v občianskom preukaze, alebo v inom doklade totožnosti), či v evidencii obyvateľstva, bude totožný zo skutočným bydliskom tejto osoby. Bydliskom fyzickej osoby sa rozumie obec, resp. mestský obvod v ktorom táto osoba býva, s úmyslom sa tu zdržovať trvale. Bydliskom je najmä miesto, kde má fyzická osoba svoj byt, rodinu, poprípade kde pracuje, ak tam i býva.

Podľa článku 24 Nariadenia Brusel I okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach tohto nariadenia má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania. Toto pravidlo sa neuplatní, ak sa žalovaný zúčastní konania, len aby namietol absenciu právomoci, alebo ak má iný súd výlučnú právomoc podľa článku 22.

Ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nedostaví sa na tento súd, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc, ak si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia (článok 26 ods. 1 Nariadenia Brusel I).

Už z kontextu jednotlivých ustanovení Nariadenia vyplýva, že na to, aby došlo k založeniu právomoci súdu (ktorý inak nemá právomoc) vo veci konať, je nevyhnutné, aby sa odporca aktívne zúčastnil na konaní. V posudzovanej veci sa dozvedela odporkyňa o tom, že prebieha konanie na území Slovenskej republiky z rozsudku prvostupňového súdu; žiadnu aktivitu v procese nevykonala, z čoho treba vyvodit',

že sa nezúčastnila konania tak, ako to má na mysli článok 24 Nariadenia, a právomoc slovenského súdu nebolo možné vyvodiť zo žiadnych iných ustanovení spomínaného predpisu.

Podľa ust. § 103 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

V zmysle ust. § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Pretože nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľnou prekážkou konania, odvolací súd súčasne s prihladnutím na svoju viazanosť rozsahom podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) podľa § 221 ods. 1 písm. a) a § 104 ods. 1 O.s.p., pri konštatovaní absencie svojej právomoci i právomoci Okresného súdu Žilina ako súdu prvého stupňa na prejednanie uvedeného sporu, konanie v časti (t.j. vo výroku napadnutom odvolaním a tiež v závislom výroku o trovách konania) zastavil. Odvolací súd poznamenáva, že nemohol do svojho výroku začleniť aj výrok o postúpení veci inému orgánu (§ 221 ods. 2 O.s.p.), nakoľko do úvahy pripadá súd iného štátu a súdy Slovenskej republiky môžu vykonávať svoju jurisdikciu len na území Slovenskej republiky. Z uvedeného dôvodu len poučuje navrhovateľa, že sa so svojím návrhom môže obrátiť na príslušný orgán (súd) v Českej republike.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. pri aplikácii ust. § 224 ods. 1 O.s.p. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Vo zvyšnej časti, nenapadnutej odvolaním, (veta prvá výroku rozsudku), zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu, s poukazom na jeho viazanosť rozsahom podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), aj keď sa nepochybné v tejto časti jedná o nulitný právny akt, ktorý bol vydaný prvostupňovým súdom, napriek absencii jeho právomoci v tejto veci konať.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.